

La poderosa multinacional Pepsi Cola –oficialment PepsiCo Inc.– reclama que una petita empresa mallorquina, Lemon Factory, que comercialitza els refrescos Pep Lemon, Pep Taronja i Pep Cola, hagi de canviar els noms dels seus tres productes perquè, suposadament, la perjudiquen per semblança fonètica. “El que volen és controlar tot el mercat”, diu la fundadora, juntament amb Christoph Hafner, de l’empresa perseguida, Carme Verdaguer, en conversa amb aquest setmanari: “El recurs que presentarem [davant del registre de marques] tenia cent-cinquanta pàgines de les quals només dues es dedicaven a les raons que adduïen, mentre que les cent quaranta-vuit restants eren un interminable llistat d’empreses a les quals havien obligat a canviar de nom, així et demostren el poder que tenen”. Confessa amb ràbia que les grans companyies “s’ho estan menjant tot i les lleis les afavoreixen”.

Pep Lemon

La història d’aquesta marca mallorquina es remunta a 2013. Començat aquell any, Verdaguer i Hafner eren dos professionals relacionats amb el disseny gràfic i la publicitat que, com tants d’altres, patien la severa crisi econòmica. Amb motiu d’un viatge a Hamburg, rememora ella, “ens fixàrem que hi havia un bon grapat de marques de begudes, tant de refrescos com cerveses, diguem-ne alternatives, productes de l’economia local i que semblava que tenien bastant èxit”. Novament a Palma, la imatge de les begudes germàniques els vingué al cap quan llegiren en la premsa local “que a Mallorca es perdien moltes tones de cítrics perquè els supermercats rebutjaven les que no tenien prou bon aspecte”. Tot d’una va sorgir la idea: “Pensàrem que, si podíem posar en valor aquelles llimones, podríem fer una llimonada que no existia en el mercat: natural, local, diferent i alternativa”. Presentaren la idea a un concurs d’iniciatives empresarials que fa l’Ajuntament de Palma, el guanyaren i amb els 6.000 euros

Pepsi contra Pep

Goliat contra David o com la multinacional estatunidenca PepsiCo vol eliminar el nom dels refrescos naturals Pep que fabrica una petita empresa mallorquina.

Reportatge de Miquel Payeras

que obtingueren crearen l’empresa. “Ens posàrem després en contacte amb Agroilla [empresa líder a Mallorca en producció i comercialització hortofrutícola] per aconseguir les llimones que no van als súpèrs, amb Amadip-Esment [fundació que treballa per la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual]

perquè aportessin la feina de fer el suc (els discapacitats d’aquesta fundació també fan un vi negre, en col·laboració amb uns cellers, de gran èxit: Gallinas & Focas) i, finalment, contactaren amb l’última embotelladora de begudes en vidre i gas que queda a Mallorca, Carbónicas La Paduana, perquè l’envasés.

La cofundadora de Pep Lemon, Carme Verdaguer, assegura que arribaran fins al final en defensa de la seva marca.

ISSAC BUJ

PEP LEMON, PEP TARONJA I PEP COLA VENEN 120.000 BOTELLES ANUALS

A l'acord entre les quatre parts es va arribar ràpidament. A finals de 2013 tot estava a punt. Al cap de tres mesos, al març de 2014, sortia al mercat la primera botella de Pep Lemon, la llimonada "feta amb llimones" tal com diu la publicitat, amb una marca cridanera, amb un logo diferent, modern i que reivindica una altra manera de fer les coses: "Som empreses i associacions locals que col·laborem per treure al mercat local un producte natural que volem que sigui una alternativa a les grans marques que controlen quasi tot el mercat i que el volen controlar absolutament", explica Verdaguer.

Després de l'acollida excel·lent que va tenir Pep Lemon, Carme i Christoph s'animaren i va sorgir Pep Taronja i, més tard, Pep Cola. En aquests moments la marca genèrica Pep ven 120.000 botelles (durant el 2015) entre els tres productes, dóna feina directament i indirectament a unes 50 persones, *salva* de ser tudadés més de 20 tones de cítrics mallorquins i per mor de la col·laboració amb La Padu-

ana i Amadip ajuda a sobreviure l'última embotelladora mallorquina i dóna més vies de finançament a la fundació d'ajuda als discapacitats intel·lectuals. Però el futur no està garantit: "Necessitem vendre el doble del que venem ara per tenir assegurada la continuïtat", confessa Verdaguer.

No feia ni sis mesos que havien registrat el primer dels noms, Pep Lemon, quan se'ls va comunicar des del registre de marques que PepsiCo hi havia recorregut en contra per semblança fonètica. Semblava una broma. Però no ho era. La poderosa multinacional estatunidenca s'oposava al nom mallorquí i volia que la minúscula empresa el canviés. "És molt curiós que PepsiCo ens vulgui llevar el nom que identifica un producte que ella no té, perquè no fabrica llimonada; són així, aquestes grans empreses, es pensen que tot és seu, fins i tot arribaren a impugnar la marca d'una empresa d'animació cultural, que crec recordar que era de Badalona, que es deia La colla pessigolla.

Qualsevol marca que pel motiu que sigui creguin que els podria molestar rep la mateixa ofensiva: s'oposen que s'enregistri i no volen negociar res, t'exigeixen que canviïs el nom; saben que les empreses petites no poden dedicar-se a tenir plets i a recórrer si perden en primera instància, perquè això costa molts de doblers; ells en tenen de sobra." Més tard la reclamació s'amplià a la taronjada i a la cola.

Lemon Factory es posà en contacte amb la seu central de PepsiCo-Espanya, a Barcelona, un responsable de la qual es desplaçà a Palma per reunir-se amb Verdaguer i Hafner. "Va ser molt agradable, educat i fins i tot simpàtic; ara, d'allò que importa, res de res: no hi hagué acord, es mostrà inflexible: que hem de canviar el nom".

El passat 27 de setembre el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears va donar raó a la gran empresa nord-americana. Quan es va conèixer la decisió públicament, la xarxa s'inundà de missatges de suport a Pep Lemon i companyia. Ni la millor campanya publicitària hauria estat tan efectiva. Tots els mitjans locals se'n feren ressò i fins i tot la notícia transcendí les fronteres illenques i alguns mitjans peninsulars d'orientació editorial progressista recolliren la lluita de la petita empresa mallorquina per preservar el seu nom contra el gegant estatunidenc. La resposta mediàtica, política –el Consell de Mallorca celebrà un plenari en el qual es repartí Pep Lemon com a mostra de solidaritat– i social va ser massiva i intensa. "Ens ha alegrat molt", diu Verdaguer. Lemon Factory convocà una roda de premsa per anunciar que, al contrari del que han fet la majoria de les víctimes semblants de PepsiCo, ha decidit recórrer-hi en contra davant del Tribunal Suprem i lluitar fins al final per fer valer el que pensa que són "els nostres drets a usar un nom tan mallorquí com és Pep".

I si perd? Doncs Carme Verdaguer té clar que "no ens quedarà altre remei que canviar de nom, no ens agradaria; però si ho hem de fer, ho farem; ara, el que no canviarem serà la filosofia de l'empresa". ●